# Technische toets van amendement 241 ‘Beleidsplan Re-integratie en Participatie Voorschoten’

De PvdA heeft op 28 september Amendement 241 over Beleidsplan Re-integratie en Participatie’ ingediend. Hieronder staan beschreven hoe het amendement zich verhoudt tot de Participatiewet en de uitvoering. Uit de technische toets blijkt dat er een aantal belangrijke kanttekeningen zijn om het amendement uit te kunnen voeren:

1. Het ontvangen van een bijstandsuitkering brengt voor een inwoner verschillende rechten, maar ook plichten met zich mee. Deze staan omschreven in de Participatiewet, specifiek in hoofdstuk 2. Een recht is bijvoorbeeld dat een inwoner die een bijstandsuitkering ontvangt, ondersteund wordt bij de arbeidsinschakeling. Voorbeelden van wettelijke plichten vanuit de Participatiewet zijn het aanvaarden en behouden van algemeen geaccepteerde arbeid en het verrichten van onbeloonde maatschappelijk nuttige werkzaamheden.
2. Ook wordt in de Participatiewet de tegenprestatie toegelicht. Zo staat vermeldt dat het college beleid ontwikkelt ten behoeve van de tegenprestatie en dit ook vermeldt in een verordening. Een belangrijk aspect uit de Participatiewet over de tegenprestatie is: wanneer de tegenprestatie wordt opgelegd, dan geldt dit als een verplichting voor de inwoner.
3. Vanuit het Rijk wordt gewerkt aan een herziening van de Participatiewet. Vooralsnog is het uitgangspunt van deze herziening het in balans brengen van deze wet met meer menselijke maat, vertrouwen en eenvoud. Hiermee vervallen de plichten uit de Participatiewet niet, wel worden ‘verplichtingen gewijzigd zodat deze helder en haalbaar zijn’.
4. Ook wil het demissionair kabinet in de herziening werken aan een meer gelijkwaardige positie van participatie in relatie tot arbeid. Dat wordt vertaald in een bredere algemene participatieplicht. Hiermee vervalt de tegenprestatie als begrip. In de huidige memorie van toelichting staat dat de plichten bij participatie in de vorm van maatwerk ook in de aangepaste wet van kracht blijft.

Op dit moment betekent het bovenstaande voor het amendement:

- Het ontvangen van een uitkering vanuit de Participatiewet brengt voor de inwoner rechten en plichten met zich mee (alinea 1). Ook in de herziening van de Participatiewet zal aandacht zijn voor de verplichtingen binnen deze wet (alinea 3).
- De tegenprestatie en het begrip perspectiefaanbod moeten losgekoppeld worden van elkaar, omdat het perspectiefaanbod anders altijd een verplichtend karakter heeft (alinea 2).
- De verwachting is dat in de herziening van de Participatiewet het begrip tegenprestatie zal gaan vervallen. Wel blijft het opleggen van een verplichting bij participatie in de vorm van maatwerk van kracht (alinea 4).

Samenvattend: het algeheel schrappen van de mogelijkheid om een inwoner te verplichten deel te nemen aan participatie is niet in lijn met (voorgenomen herziening van) de Participatiewet. Ook de herziening stuurt aan op maatwerk en in individuele gevallen een verplichting. Een dergelijke participatieverplichting is dan de maatwerk bij inwoners die wel deel kunnen nemen aan (een traject richting) participatie, maar dit stelselmatig weigeren of frustreren. Uiteraard gaat hier motiverende gespreksvoering aan vooraf.

Met deze werkwijze waarin een verplichting via maatwerk mogelijk blijft, lijkt de uitvoering van het amendement uitvoerbaar binnen de wettelijke kaders. Met deze kanttekening is het amendement in Leidschendam-Voorburg reeds aangenomen.